

Ryszard Wołagiewicz

Grzybnica, gm. Manowo, woj. koszalińskie

Informator Archeologiczny : badania 12, 127-128

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Tegoroczne badania zostały podjęte w celu określenia charakteru i uściślenia chronologii osadnictwa neolitycznego. Cztery wykopy o łącznej powierzchni 130 m² dostarczyły drobnych grudek polepy, 750 ułamków naczyń - głównie pucharów: lejkowatego i o profilu esowatym oraz 15 narzędzi krzemiennych wykonanych na odłupkach i wiórach krzemienia "bałtyckiego". Materiał zabytkowy zebrano z wierzchnich warstw wykopów i z nasypu kurhanu z okresu wpływów rzymskich. Nie stwierdzono śladów konstrukcji neolitycznych ani warstwy kulturowej z tego okresu. Analiza techniki, układu i treści wątków zdobniczych ułamków naczyń pozwala datować zabytki neolityczne z Głuszyna na fazę lubońską kultury pucharów lejkowatych. Pozostałości cmentarzyska z okresu wpływów rzymskich zachowały się w północnowschodniej steli i zniszczonych częściowo kamiennych kręgów. W południowej części stanowiska zostały odkryte 2 groby płaskie i kurhan z brukiem kamiennym oraz ułamki ceramiki prawdopodobnie ze zniszczonych grobów.

Nasyp kurhanu był prawie całkowicie zniwelowany do powierzchni gruntu. Około 1 m pod powierzchnią ziemi, w północnozachodnim skraju 20 cm warstwy bruku odsłonięto zarys trumny drewnianej /170 x 60 cm/, która zawierała: 3 fragmenty kości ludzkich, kolbę 36 paciorków szklanych i bursztynowych różnych kształtów, 3 zapinki brązowe z resztkami tkaniny, dwustożkowy przęślik gliniany i jeden nit brązowy długości 1 cm. W odległości 150 cm od bruku w kierunku północnym, pod nasypem kurhanu odsłonięto gliniany wazowaty puchar z ostrym załomem brzuśca. W grobie nr 1 szczątki dziecka w wieku Infans I /ekspertyza antropologiczna dr F. Rożnowskiego/ wraz z resztkami stosu pochowano w kubku z kolankowatym uchem, któremu towarzyszył puchar zdobiony powyżej załomu brzuśca pasmem zygzakowatych nacięć. Grób nr 2 nie zawierał szczątków kostnych; jego inwentarz stanowił 1 przęślik gliniany, dwustożkowy, puchar wazowaty i 3 nity brązowe długości 1 cm. Odkryte obiekty można datować na III - IV w.n.e.

GRZYBNICA, gm. Manowo
woj. koszalińskie

Konserwator Zabytków
Archeologicznych
w Koszalinie

Badania prowadził mgr Ryszard Woźniakiewicz.
Finansował WKZ w Koszalinie. Piąty sezon badań.
Cmentarzysko kultury wielbarskiej. Starszy okres
wpływów rzymskich.

Po zbadaniu w latach poprzednich kręgów kamiennych, grobów oznaczonych stelami kamiennymi i odsłonięciu pierwszych grobów płaskich, przystąpiono do systematycznego badania tych ostatnich. W tym celu założono w centralnej części cmentarzyska dwa prostopadłe do siebie wykopy sondażowe o łącznej długości około 200 m i powierzchni około

200 m i powierzchni około 800 m². Odkryto osiem grobów płaskich, wszystkie posiadały nagrobne konstrukcje kamienne. Obok zwykłych bruków o wymiarach 2 x 3 - 4 m, ujawniono obecność konstrukcji kamiennych podobnych do rdzeni kamiennych kurhanów typu 4 i 5 /por. R. Wołagiewicz, Kręgi kamienne w Grzybnicy, Koszalin 1977/. Konstrukcje te były jednak płaskie /jednowarstwowe/ i posiadały średnicę 5, 7 i 9 m. Na szczególną uwagę zasługuje konstrukcja kamienna grobu 12, która oprócz wieńca zewnętrznego o średnicy 11 m posiadała dwa wieńce wewnętrzne i resztki promieniście rozchodzących się rzędów kamieni, zniszczonych przy rabowaniu grobu szkieletowego. Konstrukcja ta posiada bardzo bliską analogię w Visby-Annelund na Gotlandii /Gotländskt Arkiv 1974, s.117/. Pochówki mają brytualny charakter i pochodzą z faz B2 i B2/C1. Nowością są elementy fazy B1 w zespołach grobowych z początku fazy B2.

Badania będą kontynuowane. Wszystkie obiekty kamienne są rekonstruowane w celu ich ekspozycji w ramach planowanego rezerwatu zabytków archeologicznych.

INOWROCLAW
woj.bydgoskie
Stanowisko 95

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Katedra Archeologii
w Poznaniu

Badania prowadzi zespół pod kierownictwem doc. dr hab. Aleksandry Cofta-Broniewskiej. Finansował Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy. Drugi sezon badań. Osada i cmentarzysko kultury pucharów lejkowatych /fazy II-III/, osady kultury łużyckiej /koniec epoki brązu - okres halszacki/, osada kultury przeworskiej /okresy późnolateński - późnorzymski/.

Celem tegorocznej akcji badań było poznanie wycinka centralnej partii osady kultury przeworskiej, gdzie w trakcie szczegółowej inwentaryzacji powierzchniowej stwierdzono największą koncentrację materiału.

Odsłonięto powierzchnię 1200 m², rejestrując ponad 700 różnego charakteru obiektów głównie kultury przeworskiej.

Wcześniejsze etapy zasiedlenia terenu stanowiska reprezentują obiekty /9/ kultury pucharów lejkowatych /osadowe i sepulkralne/ oraz kultury łużyckiej - wyłącznie jamy /ponad 90/ - różnej wielkości i kształtu o ubogiej, z reguły zawartości antropogenicznej, głównie ceramiki.

Wśród obiektów przypisanych kulturze przeworskiej wydzielono 9 budynków mieszkalnych /8 zbadano w całości, 3 fragmentarycznie/.